

WASA DAGBLAD

Körfestivalen i Vasa - tre underbara kördagar sid 5

"Shrinkflation" och "Cheapflation" Sid 7

Replot bro i Eurovisionsfärger

LOKALA NYHETER

ALMA K15

En historisk byggnad vaknar till liv - Alma K15 i Vasa öppnar sina dörrar

Efter en omfattande grundrenovering öppnar Alma K15 i centrala Vasa nu sina dörrar för allmänheten. Torsdagen den 21 maj 2026 klockan 15-18 ordnas öppet hus i den förnyade byggnaden på Kyrkoesplanaden 15.

Det tidigare välkända undervisningshuset har genomgått en stor förvandling och ska nu fungera som en modern mötesplats för utbildning, kultur och stadsliv. Besökarna får möjlighet att vandra genom de nyrenoverade lokalerna, träffa verksamhetsaktörer och bekanta sig med byggnadens nya funktioner.

Renoveringen har väckt stort intresse i Vasa, där många länge följt arbetet bakom byggstängslen i centrum. Enligt staden har målet varit att kombinera byggnadens historiska karaktär med moderna och flexibla lösningar.

Nu väntar nästa kapitel för Alma K15 – och Vasaborna får för första gången se resultatet på nära håll.

Källa: Vasa stad

TILLGÄNGLIGHETSDAG

Testa livet i rullstol – stor tillgänglighetsdag ordnas i Vasa

Hur känns det att röra sig genom staden med begränsad syn, hörsel eller rörelseförmåga? Det får Vasaborna möjlighet att uppleva under Tillgänglighetsdagen som ordnas torsdagen den 21 maj i Vasa stads huvudbibliotek och Metvikens aktivitetspark.

Evenemanget pågår klockan 13-18 och bjuder på både starka berättelser och praktiska

LEDARE

Historien upprepar sig

Det finns berättelser som aldrig riktigt lämnar mänskligheten. De byter bara namn, språk och uniformer. Makten får ett nytt ansikte, hovet nya titlar och slagfälten nya geografiska koordinater – men själva dramat förblir detsamma.

En härskare omger sig med lydiga rådgivare. De säger det han vill höra. Armén är stark. Nationen är utvald. Fienden svag. Segern självklar. Det kommer att ta tre dagar.

Och mitt i denna kör av instämmande röster finns ibland en ensam människa som vägrar delta i illusionen.

Så var det också i den märkliga och nästan kusligt aktuella berättelsen i Första Konungaboken, kapitel 22 i Bibeln. Där möter vi en kung som vill gå i krig mot ett grannland för att återta territorium. Rådgivarna försäkrar honom samfällt om framgång. Ingen vågar säga emot. Det politiska klimatet är inte sådant att avvikande meningar belönas.

Men det finns en man som inte böjer sig. Profeten Mika säger det ingen annan vågar säga: kriget kommer att sluta i katastrof och kungen själv kommer att dö. I vår tid kunde hans namn ha varit Aleksej.

Det är ingen behaglig sanning. Därför förs han tillbaka till fängelset.

Resten av berättelsen är lika gammal som mänsklighetens högmod. Kriget börjar. Soldater dör. Ingenting går efter planerna. Härskaren faller.

När man läser texten är det nästan omöjligt att inte tänka på vår egen tid. Vi vill gärna tro att människan utvecklas moraliskt i takt med tekniken. Men historien ger få belägg för det. Samma mekanismer återkommer ständigt: ledare som isolerar sig från kritik, ministrar som förvandlas till applådmaskiner och sanningssägare som tystas därför att deras ord stör berättelsen om den oundvikliga segern.

Det mest fascinerande är kanske inte att Bibeln beskriver detta. Det mest fascinerande är att människor, nästan tre tusen år senare, fortfarande verkar överraskade när historien upprepar sig.

Kanske är civilisationens största problem inte att vi glömmer historien.

Kanske är det att vi känner igen den – och ändå går rakt in i den igen.

Photo Supplement

EUROVISIONEN

Finland kom på sjätte plats. En bra placering men ändå lite av en besvikelse?

Eurovisionfebern spred sig över hela Europa under natten till söndag – och också i Vasa levde människor sig in i den stora finalkvällen.

I Hovrättsplanaden samlades omkring hundra personer för att njuta av musik, följa omröstningen och hålla tummarna för Linda Lampenius och Pete Parkkonen i Eurovisionfinalen i Wien. Stämningen i centrum var intensiv och förväntansfull. Publiken följde sändningen utomhus, sjöng med i låtarna och reagerade högljutt på poängen som delades ut under natten.

Samtidigt fick Replotbron en spektakulär orange belysning som hyllning till de finländska artisterna. Korsholms kommun meddelade att ljusen tändes lördagen den 16 maj klockan 22 och fortsatte lysa fram till klockan 01. Bäst syntes ljussättningen efter cirka 23.30, när mörkret lagt sig över Kvarken och bron glödde i Eurovisionfärger.

BILD: Fjärdsjär webcam

tester. Besökare kan prova hjälpmedel för tillgänglig rörelse och tillsammans utforska den nya tillgängliga naturstigen i Metviken. Inne i bibliotekets dramasal hålls samtidigt föreläsningar och diskussioner om tillgänglighet, kommunikation och jämlik information.

Årets tema är språklig tillgänglighet – alltså hur myndigheter, tjänster och samhälle kan bli lättare att förstå för alla. På plats finns experter, erfarenhetstalare samt teckenspråkstolkning och skrivtolkning.

Evenemanget är gratis och öppet för allmänheten på både svenska och finska.

Källa: Vasa stad

KÖRKORT

Körkortstjänsterna skakas om - Ajovarma får lämna över i Vasa

Det blir stora förändringar för körkortskunder i Österbotten från början av år 2027. Traficom har avslutat upphandlingen av vägtrafikens examens- och tillståndstjänster för perioden 2027–2029, och i Vasa, Seinäjoki och Karleby tar Citykatsastus över tjänsterna från Ajovarma.

Beslutet väcker uppmärksamhet eftersom Citykatsastus är ett litet bolag med endast fem besiktningstationer i södra Finland. Nu försöker företaget snabbt bygga upp verksamhet runt om i landet och söker både lokaler och personal i Österbotten. Exakt var verksamheten i Vasaregionen ska placeras är fortfarande oklart.

Ännu är saken dock inte helt avgjord. Ajovarma har lämnat in ett rättelseyrkande mot beslutet, vilket innebär att avtalen kan undertecknas först fram till midsommar.

På Traficom tonar man ändå ner oron. – Kundernas tjänster kommer fortfarande att vara väl tillgängliga i hela landet, även om servicenätet koncentreras på ett kontrollerat sätt, säger Traficoms avdelningschef Hanna Antila. Källa: Traficom

TAJGA-FÄSTINGEN

Farlig super-fästing sprider sig i Vasa – forskare varnar för aggressiv art

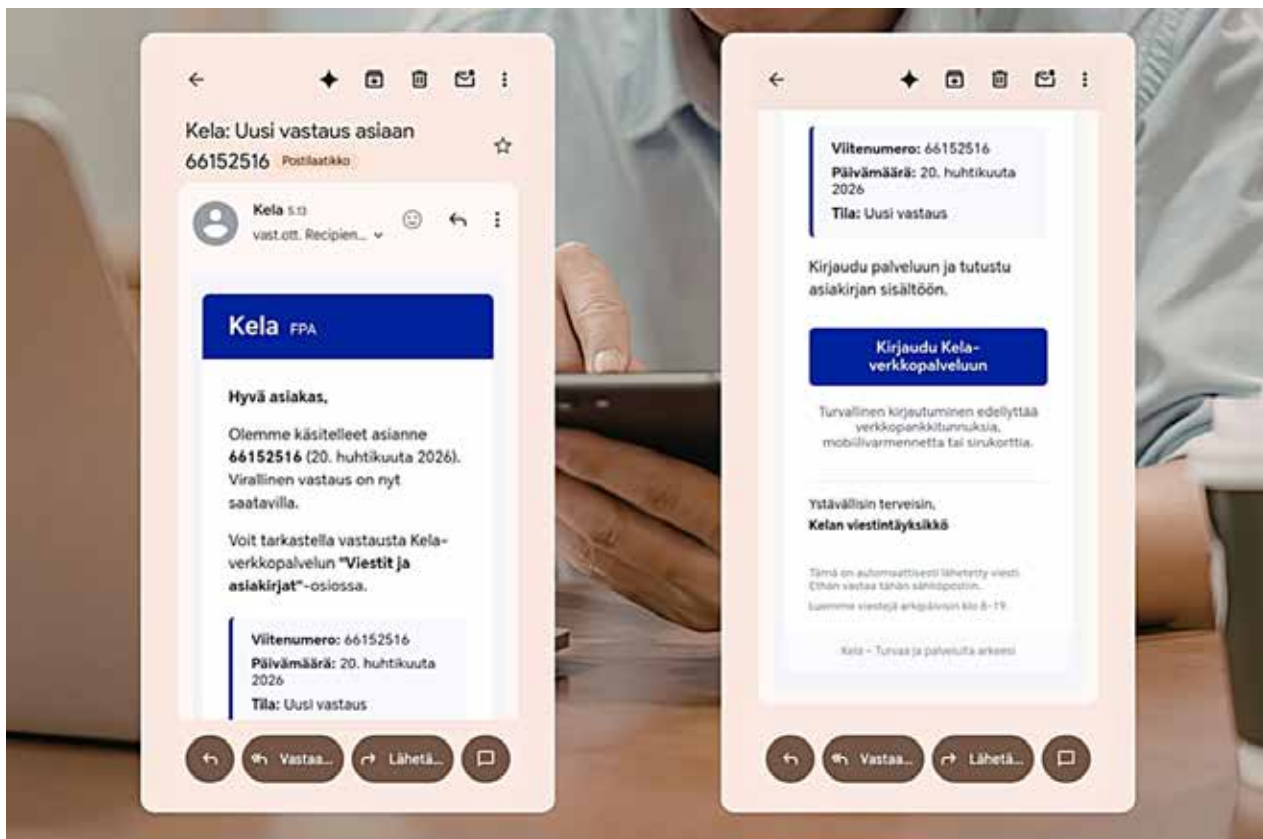
Nu kryper den ovanliga tajgafästingen allt längre in i Österbotten – och särskilt i Vasa-trakten har fynden ökat kraftigt. Det uppger forskare vid Åbo universitet efter att årets stora fästingsamling fått en rekordstart.

Tajga-fästingen (*Ixodes persulcatus*) sedd i mikroskop. Foto: João Fonseca Lucas Åbo universitet

Tajgafästingen skiljer sig från den vanliga fästingen genom att den anses mer aggressiv och dessutom kan bära på allvarliga sjukdomar,

NYHETER

NÄTBEDRÄGERIER

Ny våg av FPA-bluffar sprids – ”Klicka inte på länken”

Tusentals finländare riskerar just nu att luras av ett nytt falskt meddelande som ser ut att komma från FPA. Nu varnar Telemarknadsföringsförbundet för en omfattande bluffkampanj där bedragare försöker stjäla bankuppgifter och persondata.

Det misstänkta meddelandet började spridas i Finland under veckan och påstår att mottagaren måste ”uppdatera sina uppgifter” eller riskerar att förlora sina förmåner. Men länken leder inte till FPA:s webbplats – utan till en falsk sida skapad av bedragare.

– Meddelandet är en bluff. Klicka inte på länken och lämna aldrig ut bankkoder eller personuppgifter via sms eller e-post, varnar Telemarknadsföringsförbundet.

Bedragarna använder ofta stress och rädsla för att få människor att agera snabbt. Meddelandena kan se mycket äkta ut och innehålla både FPA-logotyp och officiellt språk.

Cyberbedrägerier har ökat kraftigt i Finland de senaste åren, särskilt riktade mot äldre personer och människor som väntar på olika stödutbetalningar.

Experter uppmanar nu alla att kontrollera webbadresser noggrant och logga in direkt via FPA:s officiella webbplats i stället för via länkar i meddelanden.

Källa: Telemarknadsföringsförbundet

KÖRFESTIVALEN

”Laulusta voimaa!” i Dramasalen

Dramasalen vid Vaasa körfestival exploderade av glädje i torsdags när pensionärskören ”Laulusta voimaa (Livskraft av sång)” marscherade upp på scenen under ledning av musikrådgivare Marjukka Riihimäki – och det var inget dämpatiskt nynnande!

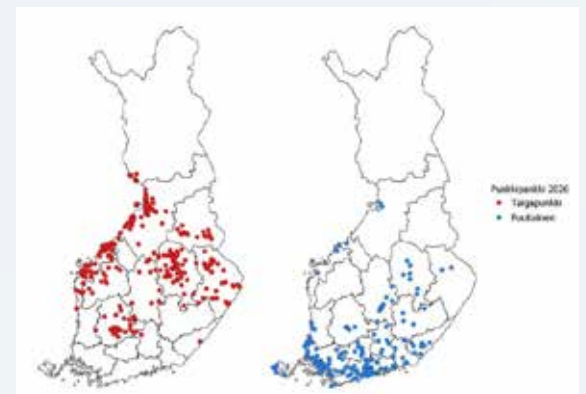
Publiken levde med från början till slut, och när bröllopsvalsens började spelas svepte dansen också med publiken. I det ögonblicket kristalliserades något väsentligt: sång är inte bara musik – det är glädje, gemenskap, energi och vitalitet.

Och som vi nu återigen har kunnat se: körsång förlänger inte bara livet – det gör livet mycket roligare

WASA DAGBLAD
Nästan allt Du behöver veta
på 12 sidor
vpress.fi

bland annat TBE-virus och bakterier som orsakar borrelia. Arten har tidigare främst kopplats till östra Finland och Ryssland, men nu verkar den etablera sig också längs västkusten.

Forskarna bakom det så kallade ”Punkkipankki”-projektet säger att människor redan skickat in ovanligt många fästingar för analys under våren. Särskilt tajgafästingar har påträffats i större mängder än väntat.

Finländare har skickat fästingar till forskare från hela landet. De röda prickarna representerar de tajgafästingar som skickats till forskarna, och deras höga antal kan tyda på förändringar i artens utbredning. Många fynd har gjorts i Vasa-området. Åbo universitet

– Det verkar som om tajgafästingen nu rör sig aktivt också i områden där man tidigare inte sett den lika ofta, säger forskarna vid Åbo universitet.

Den milda vintern tros vara en viktig förklaring. När marken inte fryser ordentligt överlever fler fästingar och spridningen ökar snabbt.

Experter uppmanar nu människor i Vasa-regionen att vara extra försiktiga i högt gräs, skogsområden och längs motionsleder. Kontroll av huden efter vistelse i naturen rekommenderas fortfarande som det viktigaste skyddet.

Oro finns också för att fästingsäsongen blir rekordlång i år.

Källa: Åbo universitet

KORSHOLM

Glass-sommar på Fjärdsjär – ny kiosk öppnar vid havet

Nu får sommargäster och båtutrustare ett nytt ställe att stanna upp i skärgården. Den 1 maj öppnar en ny glasskiosk på Fjärdsjär i Korsholm – mitt inför starten på den intensiva sommarsäsongen.

Den nya kiosken ska sälja glass, kalla drycker och enklare sommarservering till besökare som rör sig i området. Fjärdsjär är redan ett populärt utflyktsmål för både lokalbor och turister, särskilt under soliga sommark dagar.

Kommunen hoppas att satsningen ska öka trivselen och göra området ännu attraktivare för familjer och fritidsbåtar. Öppningen sker torsdag 1 maj 2026, lagom till vårens första större utflyktshelg. För många blir det också den första riktiga signalen om att sommaren nu är på väg till Österbotten.

Referens: Korsholms kommun

VASA FINSKA FÖRSAMLING

Karnevalsatmosfär och filmmusik i Vasas kyrkpark – ett evenemang för hela familjen – fyller stadens centrum på lördag

En dag fylld av glädje, musik och gemenskap kommer att firas i Vasas centrum när den finska församlingen i Vaasa organiserar Kyrkparkskarnevalen lördagen den 23 maj från kl. 11 till 17. Det kostnadsfria evenemanget för hela familjen sprider sig till Kyrkparken och Trefaldighetskyrkan.

Karnevalen börjar klockan 11 vid huvudingångarna till Vasa kyrka med en gemensam sång, Omedelbart därefter öppnas aktivitetpunkter för alla åldrar i Kirkkopuisto: det kommer att finnas hoppborg, en jättelik springboll, en loppmarknad för spelbyte, en liten pilgrimsfärd och hantverk i kyrkan. Sagens aktivitet hålls klockan 11.30 och igen kl.

13.00. Posetiivari tillför området en gammaldags karnevalskänsla. Kaféet och korvfriteringen är öppna från 11.15 till 14.15. Samtidigt erbjuder diakonarbeta och familjerådgivning hjälp med diskussioner. Vaasa familjerådgivningscenter presenterar sina aktiviteter när det firar sitt 50-årsjubileum. Programmet i Kirkkopuisto avslutas

klockan 14.15, varefter evenemanget flyttas till Vaasa kyrka med konserter. Klockan 14.15 börjar fyrverkerikonserterna för barn och familjer, med framträdanden av Jippii-kören och husbandet tillsammans med Varpu Kivekäs och Sini Usmi. Dagen avslutas med konserten "Circle of Life – Films of My Life" kl. 16–17. I Vaasa kyrka kan man höra filmmelodier

kända som orgelmusik, från animationer till storslagna dramer.

Musiken för lyssnarna från den stora duken till välbekanta världar. Med klassiska låtar från animation till actionfilmer, från sorg till kärlek, och från spänning till fantasivärldar. Du bör vara beredd på överraskningar, säger församlingen.

Utövarna är organisterna Sini Usmi och Valtteri Tuomisto, och programledaren är Varpu Kivekäs. Inträde till evenemangen är gratis.

Arrangör: Vaasa finska församling
FOTO: Vaasa kyrka på Valborg

MALAX

Pride tar plats i Malax – regnbågsfirande inleder juni

Malax laddar för färgstarkt Pridefirande när juni månad inleds med regnbågsflaggor, program och gemenskap.

Evenemanget ordnas i början av juni 2026 i Malax och ska enligt arrangörerna lyfta fram jämlikhet, öppenhet och allas rätt att vara sig själva.

Programmet riktar sig till både unga och vuxna och väntas samla deltagare från hela regionen. Pridefirandet i mindre kommuner har vuxit i betydelse under de senaste åren, och i Malax hoppas man att evenemanget ska skapa både synlighet och trygghet för människor i olika livssituationer.

Arrangörerna beskriver tillställningen som en kombination av fest, kultur och samhällsengagemang. Exakta programpunkter offentliggörs senare under våren.

Referens: Malax kommun

VÖRÅ

Nu rullar säsongen igång i Vörå – skidcentrets rullskidbana öppnad

Nu är det klart för sommarträning i Vörå. Rullskidbanan vid Vörå skidcentrum har öppnats för säsongen och väntas locka både motionärer och elitåkare från hela regionen.

Anläggningen är särskilt populär bland längdskidåkare som vill hålla formen året runt, men också vanliga motionärer använder banan för rullskidor, löpning och konditionsträning. Vörå skidcentrum har under de senaste åren blivit känt som en viktig träningsplats för både nationella och internationella skidåkare. Den asfalterade banan erbjuder varierande terräng och används flitigt redan under vår och sommar. Kommunen hoppas nu på en aktiv träningssäsong efter en vinter med stort intresse för skidmotion.

Referens: Vörå kommun

MICKELSÖRARNA

Sommaräventyr till Mickelsörarna – dagskryssningar lockar ut till havs

Nu startar sommarens dagsresor till Mickelsörarna i Kvarken. Utflykterna ordnas den 28 juni samt 26 juli 2026 och tar besökare ut till den unika skärgårdsmiljön utanför Vörå. Mickelsörarna är kända för sin dramatiska natur, sina gamla fiskelägen och det UNESCO-skyddade världsarvet Kvarkens skärgård. Under dagsturerna får besökarna möjlighet att uppleva naturstigar, havsutsikter och skärgårdsmiljöer som annars är svåra att nå.

Resorna riktar sig både till lokalbor och turister och väntas bli populära under högsommaren. Intresset för naturturism och dagsutflykter i Kvarken har ökat kraftigt de senaste åren. Arrangörerna rekommenderar förhandsanmälan eftersom antalet platser är begränsat.

Referens: Vörå kommun – <https://www.vora.fi/nyheter/aktuellt/gor-en-oforglommig-dagsresa-till-mickelsorarna-28-626-7-2026>

MUSIK

VASA KÖRFESTIVAL

Tre underbara kördagar

Vasa fylldes återigen av sångens kraft när körfestivalen samlar dussintals körer och hundratals sångare under tre gnistrande vårdagar. Evenemanget, som redan har hållits 32 gånger, förvandlade staden till en stor, levande scen.

Sång ekade från äldreboenden till bibliotekets Dramasal och från kyrkor till kaféer, då 71 körer från hela Finland uppträdde totalt 170 gånger. Programmet innehöll allt från känsliga tolkningar av kammarkörer till stora

allsånger där publiken också kunde delta i. Festivalens producent Ilkka Nyqvist beskriver atmosfären som "en tre dagar lång musikfirande, där alla hittar sin egen favorit". Evenemanget var också en hyllning till finländsk livsförlängande körkultur – en känsla av gemenskap som går över generationer. Vasa fick en speciell puls nuförtiden: gatorna var fyllda av leenden, melodier och den varma känsla som bara sång tillsammans kan skapa.

NYHETER

VASA

Matstödet i Vaasa tryggas med ny finansieringsmodell

Vaasa stad och lokala organisationer har enats om en gemensam finansieringsmodell som säkrar matutdelningen till behövande.. Målet är att ingen ska behöva gå hungrig – även under ekonomiskt svåra tider.

Källa: Vasa stad

VÄLFÄRDSOMRÅDET

VÄLFÄRDSOMRÅDET

Nytt dagcenter öppnar i Brändö – ska bli trygg paus för utsatta i Vasa

Ett nytt dagcenter för människor i utsatta livssituationer öppnade sina dörrar i Brändö i Vasa måndagen den 5 maj 2026. Det nya centret, Paussi, ska erbjuda mat, vila, samtalsstöd och en trygg plats för personer som kämpar med ensamhet, psykisk ohälsa eller missbruksproblem.

Bakom satsningen står Österbottens välfärdsområde, som beskriver behovet som växande.

– Många människor behöver en plats där de kan stanna upp en stund och få stöd utan krav, säger ansvariga inom välfärdsområdet.

Dagcentret ligger på Brändö i Vasa och öppnade officiellt måndagen den 5 maj. Där erbjuds bland annat möjlighet att duscha, tvätta kläder, dricka kaffe och träffa personal eller andra besökare i en lugn miljö.

Samtidigt växer oron över ökande psykisk ohälsa och social utslagning i Finland. Organisationer inom social- och hälsovården har länge varnat för att allt fler människor faller mellan samhällets skyddsnet – särskilt efter år av ekonomisk press och ensamhet.

Välfärdsområdet hoppas nu att Paussi ska fungera som en lågröskelverksamhet där människor kan få hjälp innan problemen blir akuta.

Källa: Välfärdsområdet

VÄLFÄRDSOMRÅDET

Färre sjukskriver sig i Österbotten – men vårdjobben fortsätter slita hårt

Sjukfrånvaron bland personalen i Österbottens välfärdsområde har börjat sjunka efter flera tunga år inom vården. Nu hoppas ledningen att en ny modell för tidigt stöd ska hålla personalen kvar i arbete – och minska den växande pressen på vårdsektorn.

Enligt välfärdsområdets färskta siffror, som publicerades söndagen den 4 maj 2026 i Vasa, hade hela 30 procent av personalen ingen sjukfrånvaro alls under 2025. Antalet sjukdagar sjönk till i genomsnitt 21,8 dagar per årsverke, jämfört med 22,7 året innan.

Bakom förbättringen finns bland annat fler utbildningar för chefer och tusentals så kallade "tidigt stöd"-samtal med anställda.

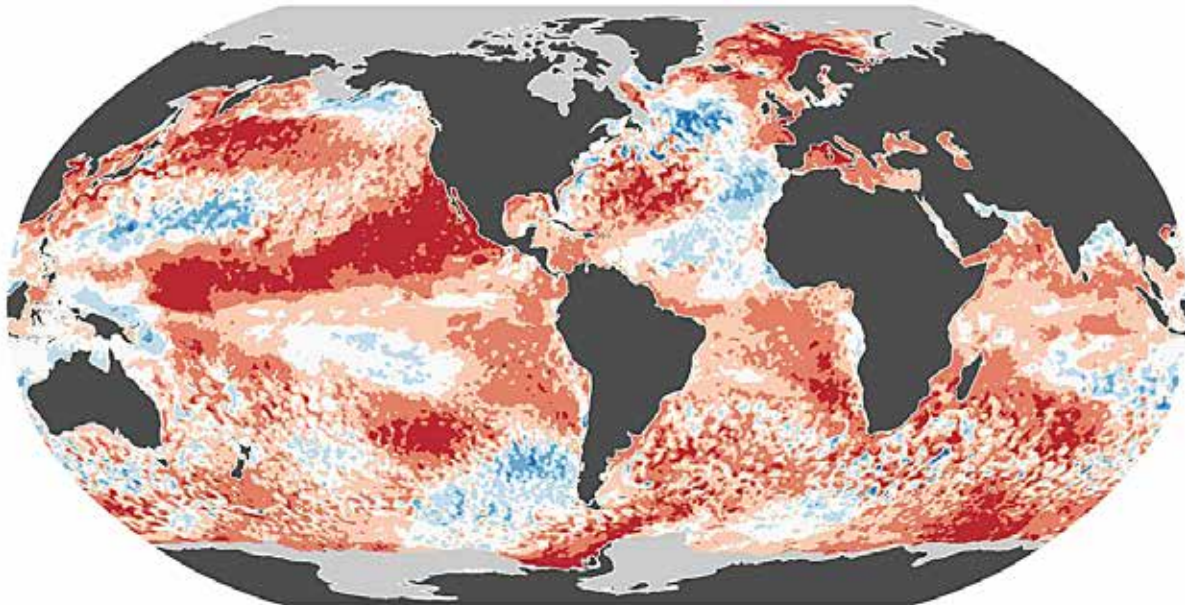
– Vi försöker ingripa innan problemen blir långvariga sjukskrivningar, säger HR-direktören Juha Suikkanen.

Men bilden är inte helt ljus. Mest sjukfrånvaro finns fortfarande inom hem- och boendeservicen, där arbetsbelastningen länge varit hög. Samtidigt brottas hela vårdsektorn i Finland med personalbrist, stress och ökande psykisk belastning.

Välfärdsområdet satsar nu också på nya arbetsmiljöprojekt tillsammans med Keva och Arbetshälsoinstitutet för att fånga upp problemen tidigare.

Anomalies and extremes in sea surface temperature in April 2026

Data: ERA5 1979–2026 • Reference period: 1991–2020 • Credit: C3S/ECMWF

Utvecklingen följer en bredare trend i Norden där sjukfrånvaron sakta börjat minska efter pandemiåren – men kvinnor inom vård och omsorg är fortfarande den mest utsatta gruppen.
Källa: Valfördområdet

MUSIK

RITZ

Scenen väntar – nu kan lokala artister slå igenom i Vasa

Vasa – Ritz, 22–23 maj 2026 kl. 18.00–22.30
Drömmer du om att stå på scen? Nu öppnas dörren. I maj återvänder det populära musikevenemanget Feasta Maraton till Vasa – och jakten på nya stjärnor har redan börjat.

Den 22–23 maj fylls Ritz (Kyrkoesplanaden 22) av live-musik när lokala och regionala band intar scenen. Varje kväll uppträder sex akter med halvtimmesslånga set, varvade med intervjuer och snabba scenbyten.

Arrangörerna söker nu brett efter artister från olika genrer – särskilt sådana som skapar egen musik och ännu inte nått den stora publiken. Anmälan är öppen fram till 10 maj.

Publiken får fri entré, och för många kan detta bli startskottet på något större.

Källa: RitZ

NYSTAD

Crusellveckan blåser in med fransk elegans. Vasa Stadsorkester deltar.

Nystad förvandlas till musikens huvudstad 27 juli–2 augusti 2026 när Crusellveckan tar över stadens torg, kyrkor och salonger. Festivalen öppnas med Avajaispuhallus på torget (27.7 kl. 12), och veckan bjuder på allt från barnkonserten Freija till storslagna Grand Concert Festif i Nya kyrkan (30.7 kl. 18) med Vaasa stadsorkester och Helena Juntunen som solist. Kvällarna avslutas med lytkonsserter och franska toner under stjärnorna. Källa: crusell.fi/konsertit-2026

KLIMATFÖRÄNDRINGEN

Världshaven kokar igen – nya rekordtemperaturer oroar forskare

Haven blir allt varmare – och forskarna slår nu larm om att världen kan vara på väg mot ännu en period av extremvärder och nya värerekord.

Enligt den europeiska klimattjänsten Copernicus Climate Change Service (C3S), som publicerade sin rapport fredagen den 8 maj 2026 i Bonn i Tyskland, hade världens hav i april de näst högsta ytvattentem-

peraturerna som någonsin uppmätts. Samtidigt blev april 2026 den tredje varmaste april globalt sedan mätningarna började.
Den genomsnittliga havsytttemperaturen låg på hela 21 grader i de isfria delarna av världshaven – nästan lika högt som under rekordåret 2024. Forskarna ser dessutom tecken på att väderfenomenet El Niño håller på att utvecklas igen, något som ofta driver upp temperaturerna ytterligare och ökar risken för torka, översvämningar och värmeböljor.
I flera delar av Stilla havet registrerades kraftiga marina värmeböljor, medan Arktis samtidigt hade den näst lägsta havsisutbredningen för april sedan satellitmätningarna startade.
– Klimatet präglas allt mer av extrema förhållanden, säger Samantha Burgess vid ECMWF i rapporten.
Källa: C3S.

peraturerna som någonsin uppmätts. Samtidigt blev april 2026 den tredje varmaste april globalt sedan mätningarna började.

Den genomsnittliga havsytttemperaturen låg på hela 21 grader i de isfria delarna av världshaven – nästan lika högt som under

rekordåret 2024. Forskarna ser dessutom tecken på att väderfenomenet El Niño håller på att utvecklas igen, något som ofta driver upp temperaturerna ytterligare och ökar risken för torka, översvämningar och värmeböljor.

I flera delar av Stilla havet registrerades kraftiga

marina värmeböljor, medan Arktis samtidigt hade den näst lägsta havsisutbredningen för april sedan satellitmätningarna startade.

– Klimatet präglas allt mer av extrema förhållanden, säger Samantha Burgess vid ECMWF i rapporten.
Källa: C3S.

HÄLSA

KRONISK SMÄRTA

Kvinnors smärta kan fortsätta längre än hos män – ny studie skakar om gammal myt

Kvinnor som lider av långvarig smärta har ofta fått höra att problemen är ”stress”, ”oro” eller överkänslighet. Nu pekar ny forskning på att skillnaden kan sitta djupt i immunförsvaret – och inte i psyket.

Forskare vid Michigan State University i USA presenterade i februari 2026 en studie som kan förklara varför kvinnor oftare drabbas av kronisk smärta och återhämtar sig långsammare än män.

Forskarna fann att vissa immunceller, så kallade monocytter, fungerar som kroppens egen ”avstängningsknapp” för smärta. Hos män är dessa celler betydligt aktivare – delvis tack vare testosteron. Hos kvinnor verkar samma system arbeta långsammare, vilket kan göra att smärtan dröjer kvar längre.

– Skillnaden har en biologisk grund. Den sitter inte ”i huvudet”, sade forskningsledaren Geoffroy Laumet i samband med publiceringen.

Studien publicerades den 20 februari 2026 i tidskriften Science Immunology och bygger både

Tin mieslaulajat

EKONOMI

PENNINGVÄRDE

Betala mer, få mindre: "Shrinkflation" och "Cheapflation" i inflationens tidevarv

Inflationen tömmer plånböckerna vid kassan, men konsumenter står inför en dubbel smäll: fenomenet "shrinkflation" och dess mer smygande kusin "cheapflation".

Shrinkflation: En välkänd fiende

Shrinkflation, en sammanslagning av orden "shrink" (krympa) och "inflation" (inflation), är en väl dokumenterad praxis där tillverkare subtilt minskar kvantiteten av en produkt samtidigt som de behåller eller till och med höjer priset. Det innebär i praktiken att du betalar mer för mindre av samma produkt. På svenska används också ordet krympflation.

Exempelvis kan din favoritchokladkaka ha krympt något i storlek, eller din flingpaket kan numera innehålla några färre flingor. Även om förändringen kan verka obetydlig vid en första anblick, kan den ackumuleras till betydande summor över tid, särskilt för budgetmedvetna konsumenter.

Cheapflation: En listig strategi

Cheapflation tar den här strategin ett steg längre.

Här minskar tillverkarna inte bara kvantiteten utan justerar även själva receptet, och ersätter ingredienser av högre kvalitet med billigare alternativ. Detta kan gå obemärkt förbi konsumenter som enbart förlitar sig på varumärkeskännedom.

Foodwatch, en belgisk konsumentskyddsorganisation, avslöjade nyligen denna praxis. De identifierade fall där produkter som surimi-stickor innehöll mindre fisk, majonnäs hade en lägre ägghalt (håmliång = innehåll) och choklad innehöll mindre kakao. Oroväckande nog sammanföll dessa förändringar ofta med prishöjningar, vilket ledde till att konsumenter kände sig dubbel lurade.

Tillverkarnas försvar

Tillverkare hänvisar ofta till stigande råvarukostnader som en motivering för dessa metoder. Inflationen sätter visserligen press på produktionen, men kritiker menar att bristen på transparens kring receptändringar och prishöjningar är oacceptabel.

Kampen för rättvisa

Foodwatches undersökning understryker be-

Och här, verklig inflation

vet av ökad transparens från tillverkarna. Konsumenter förtjänar att veta exakt vad de betalar för, särskilt när de står inför stigande matpriser. Tillsynsmyndigheter har också en roll att spela för att säkerställa rättvisa metoder och skydda konsumenters rättigheter.

Vad kan du göra?

Bli en etikettdetektiv: Läs ingredienslistor noggrant och jämför produktstorlekar och priser mellan olika märken.

Välj budgetmärken: Du kan bli förvånad över

kvaliteten på butikens egna märkesvaror.

Storhandla: Om du har lagringsutrymme kan det ge bättre värde för pengarna att köpa basvaror i större mängder.

Förespråka transparens: Stöd organisationer som Foodwatch som främjar konsumenters rättigheter och kämpar för rättvisa metoder.

Genom att hålla oss informerade och göra välgrundade val kan vi navigera inflationens komplexiteter och se till att vi får valuta för pengarna.

NYHETER

på djurförsök och undersökningar av patienter efter olyckor och skador.

Kronisk smärta drabbar omkring var fjärde vuxen amerikan. Forskarna hoppas nu att upptäckten ska bana väg för nya behandlingar utan opioider – och samtidigt förändra synen på kvinnors smärta inom vården.

Källa: Michigan State University

FINLAND

SUOMI.FI

Varning: Falsa myndighetsmeddelanden exploderar – klicka inte på länken

En ny våg av bedrägerier sveper över Finland – och nu utnyttjar bedragare statens egna tjänster för att lura till sig känsliga uppgifter.

Enligt en färsk varning från branschorganisationen har bluffmeddelanden i Suomi.fi-tjänstens namn ökat kraftigt de senaste veckorna. Målet är tydligt: få mottagaren att klicka på en länk och lämna ut bankkoder eller kortuppgifter. Meddelandena ser ofta ut att komma från myndigheter som exempelvis Traficom eller Justitieministeriet och handlar om allt från skattebeslut till "viktiga dokument".

Samtidigt ökar även bluffar i Folkpensionsanstaltens namn, där mottagare lockas till falska sidor. Experter varnar: logga aldrig in via länkar i meddelanden – skriv alltid adressen själv.

Källa: STT Info / Suomen Telemarkkinointiliitto

BARNBIDRAG

Barnbidraget kan göras om – samma summa för alla barn i Finland

En stor förändring av barnbidraget kan vara på väg i Finland. Utredare som tillsatts av regeringen föreslår nu att alla minderåriga barn ska ge rätt till samma stora barnbidrag – oberoende av hur många barn familjen har.

Förslaget presenterades av Social- och hälsovårdsministeriet (STM) måndagen den 11 maj 2026 klockan 09.03 i Helsingfors. Samtidigt vill utredarna att även 17-åringar ska omfattas av barnbidraget, något som i dag inte gäller fullt ut.

I praktiken skulle dagens förhöjningar för flerbarnsfamiljer försvinna och ersättas av ett jämna, barnspecifikt stöd. Tanken är att systemet ska bli enklare och tydligare – men kritiker varnar för att vissa låginkomstfamiljer kan förlora ekonomiskt om inga kompensationer införs.

Regeringen betonar att målet inte är att spara pengar, utan att modernisera stödet för dagens familjer och olika familjeformer.

Källa: STM

DROGDÖDEN

Livräddande nässpray kan bli gratis – regeringen vill stoppa drog-döden

Finland vill ta ett nytt grepp mot den växande narkotikadödligheten. Social- och hälsovårdsministeriet, STM, skickade den 7 maj 2026 klockan 15.41 ut en lagändring på remiss som kan göra det livräddande läkemedlet naloxon betydligt lättare att få tag på.

Planen är att naloxon – en nässpray som snabbt kan häva en opioidöverdos – ska kunna delas ut anonymt och gratis till riskgrupper via lågröskelmottagningar och missbrukartjänster. I dag krävs oftast ett personligt recept, något som enligt myndigheterna gjort att många avstått från att skaffa läkemedlet.

Bakgrunden är de fortsatta höga siffrorna för drogrelaterade dödsfall i Finland. Regeringen hoppas

HÄLSA

PANKREASCANCER

Daraxonrasib – Nytt hopp för patienter med bukspotts-körtelcancer

I årtionden har pankreacancer, bukspottkörtelcancer, varit en av medicinens mörkaste diagnoser. Patienter hörde ofta samma förödande ord: "Det finns väldigt få behandlingsalternativ." Sjukdomen sprids snabbt, gömde sig djupt i kroppen och motstod många av de läkemedel som läkare försökte använda mot den. Även den bästa cellgiftsbehandlingen gav ofta bara några extra månader.

Nu tror forskare att historien äntligen kan börja förändras.

I centrum för det hoppet finns ett experimentellt nytt piller som heter Daraxonrasib – ett läkemedel som många cancerforskare kallar ett av de mest spännande genombrotten inom behandling av bukspottkörtelcancer på flera år.

Resan började med en vetenskaplig besatthet: en liten genetisk mutation känd som KRAS.

Mer än 90 procent av bukspottkörtelcancer drivs av KRAS-mutationer. I årtionden kallade forskare KRAS för "oduglig". Proteinets släta yta gjorde det nästan omöjligt för mediciner att fästa vid det och stänga ner det. Laboratorier runt om i världen försökte – och misslyckades.

"Nästan alla trodde att det skulle vara omöjligt att tillverka droger mot KRAS," sade Marina Pasca di Magliano, forskare vid University of Michigan, i en intervju i New York Times den 12 maj.

Men det var möjligt. Forskarna på Revolution Medicines valde en annan väg. Istället för att försöka krossa låset designade de ett molekylärt "lim" som kunde fånga KRAS i dess aktiva tillstånd och blockera signalerna som säger åt cancerceller att växa. Resultatet blev daraxonrasib – en tablett som tas en gång dagligen och är utformad för att bekämpa en av cancerens mest ökända motorer.

Sedan kom de kliniska prövningarna.

Läkare började se re-

sultat som tidigare verkade nästan otänkbara vid avancerad bukspottkörtelcancer. I en större studie levde patienter som fick daraxonrasib en median på 13,2 månader, jämfört med 6,7 månader för standardkemoterapi. Vissa tumörer krympte dramatiskt. Andra slutade växa helt.

"Detta är dramatiska, praxisförändrande resultat, och vårt fokus är nu snabbt att ta detta potentiella nya behandlingsalternativ till patienter som akut behöver behandling"

För patienter och familjer är dessa siffror inte bara statistik.

De är födelsedagar som återvunnits. Semester tagen. Bröllop deltog. Tid.

Forskare är noga med att inte kalla läkemedlet för ett botemedel. Biverkningarna kan fortfarande vara allvarliga, och många patienter utvecklar så småningom resistens mot behand-

lingen. Men även försiktiga onkologer beskriver resultaten som en vändpunkt.

"Detta är dramatiska, praxisförändrande resultat, och vårt fokus är nu snabbt att ta detta potentiella nya behandlingsalternativ till patienter som akut behöver ny behandling," sade

RevMeds VD Mark Goldsmith i en intervju.

Goldsmith kallade resultaten "utan motstycke" och sade att inget läkemedel har visat en övergripande överlevnads fördel över ett år i en fas 3-studie för bukspottkörtelcancer. Företaget planerar snart att söka godkännande från Food and Drug Administration med hjälp av en Commissioner's Na-

tional Priority Voucher, som ger en granskning inom några månader.

På cancercenter över hela USA har efterfrågan på tidig tillgång till läkemedlet blivit så stor att kliniker tävlar om att registrera patienter innan formell godkännande är klart. Godkännande kan ske snart. Och om resultaten visar sig vara riktigt positiva kan det inte dröja länge innan detta läkemedel kan användas i Europa. Och Finland.

För första gången på flera år använder specialister på bukspottkörtelcancer ord som sällan förknippas med sjukdomen:

*Genombrott
momentum
hopp*

Och kanske viktigast av allt – en framtid. Och detta är inte slutet på denna historia, dussintals liknande läkemedel testas nu för cancer i bukspottkörteln, lungorna och tjocktarmen.

NYHETER

att den nya modellen ska rädda liv, särskilt bland unga opioidmissbrukare och personer i riskzonen för överdoser.

En receptfri version av naloxon i nässpraysform väntas dessutom komma till apoteken under 2026. Källa: STM

HANTAVIRUS

Larmet om dödsviruset – Finland skärper lagen efter dramatisk smittspridning

Finland agerar snabbt efter den uppmärksamade spridningen av det sällsynta Andes-viruset på ett kryssningsfartyg i Atlanten. Regeringen har nu beslutat att sjukdomar som orsakas av Andes-hantavirus ska klassas som allmänfarliga smittsamma sjukdomar. Beslutet gör det möjligt för myndigheterna att använda striktare åtgärder, som karantän och isolering.

Bakgrunden är det internationella virusutbrottet där flera personer insjuknat ombord på ett nederländskt kryssningsfartyg. Minst tre personer har avlidit och flera andra har vårdats med svåra andningssymtom. Europeiska smittskyddsmyndigheten ECDC och WHO följer situationen noggrant.

Även Finland har berörts. Enligt THL kan två personer bosatta i Finland ha exponerats för viruset under en flygresa från Johannesburg till Amsterdam den 25 april. Några smittfall har dock inte konstaterats i Finland.

Andes-viruset är ovanligt eftersom det, till skillnad från andra hantavirus, i vissa fall kan spridas mellan människor.

Källa: STM

STATISTIKCENTALEN

Språkgränsen spräckt uppifrån – nu talar under fem miljoner finska, svenska eller samiska

Ett historiskt skifte har passerat nästan obemärkt – men siffrorna talar sitt tydliga språk. Antalet personer i Finland som har ett inhemskt språk som modersmål har nu sjunkit under fem miljoner.

Enligt Statistikcentralens färsk siffror (publicerade 23 april 2026) fanns det i slutet av mars 4 999 717 personer som talar finska, svenska eller samiska som modersmål – cirka 88 procent av befolkningen.

Det är första gången sedan 1990-talet som gränsen

underskrids. Nedgången förklaras dels av en åldrande befolkning och låg nativitet, dels av förändringar i befolkningsregistret. En ny överenskommelse med Estland har lett till att personer med dubbla adresser nu registreras som utflyttade – vilket påverkar statistiken markant.

Samtidigt minskar även Finlands totala befolkning något.

Frågan väcks nu: är detta början på en långsiktig språklig förändring i Finland?

Källa: Statistikcentralen

POLITIK

DE GRÖNA

Förbud mot medling skyddar offret – inte sparåtgärd

De gröna kräver att förbud mot medling i våldsbrott ska ses som ett skydd för offret, inte som ett sätt att spara pengar. Partiet reagerar på att vissa kommuner försökt begränsa medlingsförbudet av ekonomiska skäl. Enligt Virta är bristen på polisresurser ett verkligt problem, men det kan inte åtgärdas genom att försvaga ställningen för offer och barn som utsätts för våld. I en panel om våld i nära relationer påminde THL:s specialforskare Johanna Hietamäki om att man i tidigare medling till exempel inte identifierat kontroll av våld och processen riktades mot offren.

– Ett våldsoffer kan inte vara en jämlik part vid medlingsbordet, och upplevelsen av våld av en vuxen nära barnet är alltid skadlig för barnet. Förbudet mot medling skyddar offer för våld i nära relationer, och det är inte lämpligt för besparingar, säger Virta.

Virta har drivit på ett initiativ mot barnfredsbrott i riksdagen, vilket skulle ge ett barn som bevittnar våld i nära relationer statusen som brottsoffer i straffrätten och därigenom förbättra barnets rättsskydd. Initiativet samlade en majoritet på över hundra riksdagsledamöter från alla riksdagspartier.

Källa: De Gröna

DE GRÖNA

Tidigt stöd till äldre – De Gröna vill säkra vardagen

De Gröna föreslår ett omfattande paket för att garantera äldre människors trygghet i vardagen. Förslaget innehåller tidig vård, bättre hemservice och fler förebyggande hembesök. ”Hoivan måste börja i tid – inte först när krisen är här”, säger

partiets socialpolitiska arbetsgrupp.

Källa: De Gröna

RYSSLAND

RYSSLAND

Putins kommentarer om Finland

Under presskonferensen den 9 maj sa Putin: ”Varför gick Finland med i NATO? Med oss Fanns det några territoriella tvister med Finland? Nej, allt bestämdes för länge sedan, inget behövdes, och den finska ledningen var väl medveten om detta. Vad gjorde de till NATO?”

Kommentar: Visst vet Putin alldeles väl varför Finland och Finlands folk ville med i Nato. Men det säger han inte.

RYSSLAND

Putin den 9 maj:

” Alla räknade med Rysslands snabba kollaps – inom sex månader, enligt deras mening, borde allt ha kollapsat: företagen borde ha slutat, banksystemet borde ha slutat fungera, Miljontals människor borde ha varit ute på gatorna.” Nej, det gjorde alla verkligen inte. De flesta i Europa trodde att Ukraina skulle kollapsa på en vecka eller två. Att Ukraina inte gjorde det är något av ett underverk.

RYSSLAND

Moskva låses ner inför segerdagen – Putin skyddas ”som aldrig förr”

Säkerheten kring Vladimir Putin skärps kraftigt inför Rysslands stora segerdagsfirande den 9 maj i Moskva. Enligt uppgifter från källor inom den federala skyddstjänsten FSO väntar exceptionella säkerhetsåtgärder kring presidenten under militärparaden på Röda torget.

Källor beskriver situationen som allvarlig och uppmanar allmänheten att vara vaksam i centrala Moskva under festligheterna. Samtidigt försvaras de omfattande internet- och kommunikationsavbrotten som redan märkts i huvudstaden.

Enligt uppgifterna handlar åtgärderna både om skydd mot drönar- och missilangrepp och om rädsla för hot från interna fiender. Kommunikationsbegränsningarna ses dessutom som ett test för hur en större nationell nedstängning skulle fungera i praktiken. Segerdagen den 9 maj är ett av Rysslands viktigaste politiska och militära symbolarrangemang och hålls årligen på Röda torget i Moskva. Referens: Telegram

RYSSLAND

Moskva testar digital nedstängning – internetblockader kan bli permanent verktyg

De omfattande internet- och kommunikationsstörningarna i Moskva beskrivs nu som en framgång av ryska myndighetskällor. Enligt uppgifter från Telegramkanaler används blockaderna som ett led i skyddet av president Vladimir Putin inför segerdagen den 9 maj. Samtidigt uppges åtgärderna fungera som en generalrepetition för framtida större kommunikationskontroller i Ryssland. Myndigheterna sägs vara nöjda med hur begränsningarna fungerat under de första testerna.

Invånare i Moskva och Moskva-regionen har under veckan rapporterat problem med mobilnät, internetuppkopplingar och digitala tjänster. Kritiker menar att åtgärderna visar hur snabbt staten kan begränsa informationsflödet i en

krissituation.

Segerdagsfirandet på Röda torget väntas samla både militär och politisk elit under hårdast möjliga säkerhetsbevakning.

Referens: Telegram

RYSSLAND

Larm om växande läkemedelskris i Ryssland – cancerpatienter riskerar bli utan behandling

Ryssland står inför en allvarlig läkemedelsbrist som nu slår direkt mot cancerpatienter. Det varnar ryska människorättsrepresentanter och patientorganisationer för efter växande rapporter om tomma apotekshyllor runt om i landet.

Särskilt svårt är läget för viktiga cancerläkemedel som metotrexat och etoposid. Enligt uppgifter från presidentens råd för mänskliga rättigheter har klagomålen ökat kraftigt i flera regioner.

Experter varnar för att konsekvenserna kan bli dramatiska på längre sikt. Bristen på behandling riskerar enligt källor att leda till fler allvarliga cancerfall inom fyra till fem år.

Problemen gäller inte bara cancerläkemedel. Även vaccin och andra viktiga mediciner uppges vara svåra att få tag på. Samtidigt pekas minskad finansiering och ekonomiska problem ut som orsaker till den växande krisen.

Ryska läkemedelstillverkare bedöms inte kunna täcka behovet fullt ut.

Referens: Telegram

RYSSLAND

Uppgifter: Ny mobiliseringsvåg kan börja redan i sommar

Ryska försvarsministeriet förbereder enligt flera källor en ny mobiliseringsvåg som kan inledas redan i juni eller juli. Uppgifterna kommer från Telegramkanaler med hänvisning till källor inom ministeriet.

Samtidigt diskuteras även en möjlig partiell demobilisering för vissa soldater som tjänstgjort länge vid fronten i Ukraina. Några officiella besked från Kreml har ännu inte getts, men uppgifterna har redan väckt stark oro bland många ryska familjer.

Ryssland genomförde sin första stora mobilisering hösten 2022, vilket ledde till omfattande kritik och en stor utflyttning av militärdugliga män från landet. Den fortsatta pressen på den ryska armén och de långvariga striderna uppges nu vara orsaken till att nya inkallelser övervägs.

Referens: Telegram

RYSSLAND

”Be för Putin 15 gånger om dagen” – nya uppgifter om oro i Kreml

Ovanliga uppmaningar sprids nu inom den ryska ortodoxa kyrkan. Enligt uppgifter från Telegramkällor nära kyrkoledningen uppmanas ryssar att be för president Vladimir Putin mellan tio och femton gånger per dag.

Bakgrunden ska enligt källorna vara en växande oro kring situationen i Ryssland och kring presidentens säkerhet. Budskapet sägs ha förmedlats via personer nära patriark Patriarch Kirill.

Formuleringen ”situationen är svår” ska ha använts internt enligt uppgifterna. Några officiella kommentarer från den ryska kyrkan eller Kreml har inte getts.

Den rysk-ortodoxa kyrkan har sedan invasionen av Ukraina haft en tydligt nära relation till den politiska ledningen i Moskva och har ofta uttryckt stöd för statens linje.

Referens: Telegram

I DAG

KASKÖ

Kaskö församling 100 år – firar idag

Kaskö församling firar sitt hundraårsjubileum idag, den 17 maj. Församlingen, grundad 1926, håller en festgudstjänst klockan 11.00, musik och sopplunch klockan 12.30 i stadsparken, med Janna Novák och Tommi Cappel som spelar.

I den lilla kuststaden har församlingen haft en stor betydelse för lokalsamhället i generationer. Församlingen har funnits med oss från krigsåren till idag och har varit en del av stadens identitet och vardagsliv.

Hundraårsfirandet ses i Kaskö inte bara som en kyrklig milstolpe utan också som ett gemensamt firande för hela staden.

Källa: Kaskö församling

MAJ

CYKELVECKAN

Cykelglädje tar över Vasa – vecka fylld av fart och kultur

Vasa, fredag 8 maj 2026. Cykelveckan rullar in i staden med temat "Cykling och konst" och invigs med en familjevänlig friluftsdag i Onkilahdens aktivitetspark. Under perioden 8–17 maj väntar ett brett program som uppmuntrar både vardagsmotion och cykelglädje. Besökare kan delta i gemensamma utflykter, njuta av gratis cykelfrukost och upptäcka naturen när Kolkis nya vindskydd och naturstig öppnas. Veckan kulminerar i en gemensam cykeltur till Molnträsket – en satsning som kombinerar hälsa, gemenskap och kreativitet.

Referens: vaasa.fi

JUNI

AFTONMUSIK

50 år av gratis aftonmusik i Vasa – stjärnorna intar Trefaldighetskyrkan

4 juni – 14 augusti 2026
– Varje onsdag klockan 19.30, helt gratis. I 50 år har Trefaldighetskyrkans aftonmusik varit en sommarklassiker. Och i år firar man ordentligt.

Orgeln får förstås sin givna plats – det är trots allt en av Finlands finaste kyrkor. Men också sång, violin, piano, klarinett och cello får lysa. Artisterna? Kända finländska musiker och internationella gästspel.

Högklassigt, avgiftsfritt och öppet för alla. Så enkelt, så bra.

Ta med en vän och njut av ljusa junikvällar ända in i mitten av augusti.

Referens: Bothnia Classic

BOTHNIA BEER FEST

Ölfeber drar in över Vasa – Bothnia Beer Fest samlar bryggerier från hela Norden

Humledoft, livemusik och hantverksöl väntar när Bothnia Beer Fest ordnas i Vasa den 5–6 juni 2026. Festivalen hålls vid Bock's Corner Brewery och väntas locka ölentusiaster från hela Finland och övriga Norden.

Evenemanget samlar flera bryggerier som presenterar specialöl, nya smaker och lokala produkter för festivalpubliken. Besökare får möjlighet att prova allt från traditionella lageröl till moderna IPA-sorter och mörka stout-varianter.

Förutom öl står också mat, musik och social festivalstämning i centrum. Arrangörerna beskriver evenemanget som en mötesplats för både passionerade ölkännare och nyfikna besökare som vill uppleva den växande hantverksölkulturen i Österbotten.

Intresset för lokala bryggerier och småskaligt producerad öl har vuxit kraftigt i Finland under de senaste åren – och nu hoppas arrangörerna att festivalen ska bli en återkommande sommarklassiker i Vasa.

Källa: Bock's Corner Brewery

ILMAJOKI-OPERAN

50-årsjubileum i Ilmajoki: "Stora Ofreden" blir opera när hatets år tar scenen

När Ilmajoki musikfestspel fyller 50 år gör man det med besked. För första gången någonsin sätter man upp "Stora Ofreden" – en helt ny, egenproducerad opera om hatets fasor och våra förfäders öden vid Kyro älv.

ILMAJOKI (5–14 juni 2026)

Bakom verket står ett drömteam: librettist

Anneli Kanto, regissör Tuomas Parkkinen och dirigent Eero Lehtimäki. Festivalen har sedan starten 1975 bjudit på operafester i Sydösterbottens traditionella landskap. Nu höjer man ribban rejält. Biljetterna väntas gå åt som smör i solskens. Missar du detta får du vänta till nästa halvsekel.

Referens: <https://www.musiikkijuhlat.fi/denstoraofreden.html>

LISÄÄ LÖYLYÄ

Tio år av rock och bastuanda

Lisää Löylyä Rockfestival firar tioårsjubileum med dunder och brak. Denna gång flyttar festen till Vaskiluoto – precis där Wasalandia en gång stod. På scen: Sonata Arctica, Rhapsody of Fire och många fler. Två dagar av hårdrock, svett och glädje. Early bird-biljetter för två dagar går loss på 119 euro. Bastu? Kanske inte, men garanterat ånglett stämning!

- När: 12–13 juni 2026
- Var: Vasklot, Vasa (före detta Wasalandia)

STUNDARS

Upplev historiens vingslag – Stundars slår upp portarna för sommaren 2026!

Nu väcks historien till liv igen! Måndagen den 22 juni 2026, klockan 11.00–16.00, inleds sommarsäsongen på Stundars museum och kulturcentrum i Solf, Korsholm. Besökarna bjuds på en unik inblick i det gamla bondesamhället med levande hantverkstraditioner och historiska miljöer. Under öppningsdagen fylls museibyn av aktivitet, där kunniga hantverkare visar upp sina färdigheter. Det är den perfekta dagsutflykten för hela familjen – njut av atmosfären, hälsa på gårdens djur och smaka på lokala delikatesser i caféet. Missa inte chansen att uppleva en av Österbottens främsta pärlor under sommarens första stora festdag. Välkommen att fira sommarens intåg i en miljö som andas tradition och gemenskap!

KAAOSFESTIVAL

Metallstormen återvänder till Vasa – Kaos Festival laddar för ny invasion

Efter fjolårets succé gör Kaos Festival comeback i Vasa – och arrangörerna lovar ännu tyngre namn och större publikhav sommaren 2026.

Festivalen ordnas i Vasklot den 24–25 juli 2026 på det gamla Wasalandiaområdet, som förvandlas till ett massivt festivalområde för hårdrocks- och metalfans från hela Norden. Fjolårets debut lockade publik långt utanför Österbotten och gav Vasa internationell uppmärksamhet inom metalscenen.

Nu hoppas arrangörerna på ännu större genomslag. Festivalen marknadsförs som en av sommarens mest intensiva metalupplevelser i Finland, med både internationella och finländska band på programmet. Hotellbokningarna i Vasa väntas redan nu öka inför festivalhelgen.

Källa: Kaos Festival – <https://kaosfestival.fi/>

NYSTAD

Crusellveckan blåser in med fransk elegans. Vasa Stadsorkester deltar.

Nystad förvandlas till musikens huvudstad 27 juli–2 augusti 2026 när Crusellveckan tar över stadens torg, kyrkor och salonger. Festivalen öppnas med Avajaispuhallus på torget (27.7 kl. 12), och veckan bjuder på allt från barnkonserten Freija till storslagna Grand Concert Festif i Nya kyrkan (30.7 kl. 18) med Vaasa stadsorkester och Helena Juntunen som solist. Kvällarna avslutas med lytkonsert och franska toner under stjärnorna. Källa: crusell.fi/konsertit-2026

JULI

DRÖMMEN

Drömmen går i uppfyllelse i universitetsparken

En magisk dag väntar när Drömmen Festival intar Vasa Universitetspark. Här handlar allt om gemenskap, bra musik och härlig sommarkänsla. Exakt line-up är fortfarande hemlig, men arrangörerna lovar "allt du älskar och lite till". Packa picknickfilten, ta med vännerna och gör dig redo för en eftermiddag och kväll som känns som en enda lång lyckorus.

- När: Lördag 4 juli 2026, klockan 16.00
- Var: Vasa Universitetspark, Universitetsstranden 7

KORSHOLM MUSIC FESTIVAL

Musikfestspelen Korsholm fyller 40+ Stjärnorna intar västkustens ljusa nätter

22–31 juli 2026

Varma sommarkvällar. Ljusa nätter. Och musik av yppersta klass. Musikfestspelen Korsholm har sedan starten 1983 varit en kammarmusikfestival utöver det vanliga. Grundaren, cellisten Seppo Kimanen, skulle vara stolt. Sedan 2023 leder cellisten Jan-Erik Gustafs-son festspelen, som lockar gräddan av inhemska och internationella konstmusiker.

Upplev västkustens unika miljöer i skymningen. Ta med picknickkorg – och näsduk. Det kan bli vackert så det gör ont. Referens: Bothnia Classic

VASA FESTIVAL

Stjärnspäckad fest vid vattnet

Vaasa Festival slår upp portarna för elfte året i rad – och bjuder på en artistkavalkad som får det att vattnas i munnen. Vi har redan sett namn som Robin Packalen, Isaac Elliot och Nordman. Tre dagar av musik, mat och skön stämning vid inre hamnen. Glöm inte att VIP-området har egen ingång, toaletter och bästa utsikten över scenen. Åldersgräns 18 år.

- När: 30 juli – 1 augusti 2026
- Var: Vasa centrum, inre hamnen

AUGUSTI

VASA FUTURE FESTIVAL

Framtiden är här – och den är nynordisk

UKRAINE PRESIDENT

For the Fifth Year, We Have Been Standing against an Enemy That Is Larger than We Are, but That Does Not Achieve What It Seeks

The President, at the Presentation of State Awards to Ukrainian Warriors
16 May 2026 - 10:00

President of Ukraine Volodymyr Zelenskyy honored Ukrainian defenders with the highest state awards and presented orders and distinctions to the families of fallen warriors awarded posthumously.

“We are presenting Ukraine’s state awards to the people on whom everything depends – the Ukrainian state, Ukrainian independence, Ukrainian future. Between us and

Russia stands only one real and strong barrier – Ukrainians who are fighting for the freedom of our state and working to ensure Ukraine has what it needs to defend itself,” the Head of State stressed.

Volodymyr Zelenskyy thanked all branches of Ukraine’s Security and Defense Forces and stressed that Ukrainians are not only fighting for their state on their own territory, but are also bringing the war back to Russia, where it came from.

“We are conducting

operations on Russian territory. Our long-range sanctions against Russia for this war are working– they are truly working every night, every day. We are fighting for Ukraine in the diplomatic arena and ensuring Ukraine’s defense with the necessary weapons and support. It is extremely difficult, but we have it all. For the fifth year, we have been standing against an enemy that is larger than we are, but that does not achieve what it sought, and still seeks,” the President noted.

Glory to Ukraine!

VECKANS KONSTUPPLEVELSE

Ilja Repin
24.7.1844, Tšugujev
29.9.1930, Kuokkala nyk. Repino, Venäjä
Porträtt av A. Gallen-Kallela, 1920
Finlands Nationalgalleris samling / Konstmuseet Ateneum
Bild: Finlands Nationalgalleri / Jenni Nurminen

COPYRIGHT: The Presidential Office of Ukraine. All materials featured on this site are licensed under a Creative Commons Attribution-NonCommercial-NoDerivatives 4.0 International. The use of any materials posted on the website is permitted provided you link to www.president.gov.ua regardless of full or partial use of materials.

1984 EN ROMAN AV George Orwell Del 28

Men eftersom allt detta skedde bland proletärerna själva, hade det ingen betydelse. I alla moralfrågor tilläts de att följa sina förfäders kodex. Partiets sexuella puritanism var inte påtvingad dem. Promiskuiteten förblev ostraffad; Skilsmässa var tillåten. För övrigt skulle till och med religiös tillbedjan ha tillåtits om proletärerna hade visat några tecken på att behöva eller önska det. De var under misstankar. Som partiets paroll uttryckte det: “Proletärer och djur är fria.”

Winston böjde sig ner och kliade försiktigt på sitt äderbräck. Det hade börjat kli igen. Det du alltid kom tillbaka till var omöjligheten att veta hur livet före revolutionen verkligen hade sett ut. Han tog fram ur byrålådan ett exemplar av en lärobok i historia för barn, som han hade lånat av Mrs Parsons, och började skriva av ett stycke ur dagboken:

Förr i tiden, före den ärorika revolutionen, var London inte den vackra stad som vi känner till i dag. Det var en mörk, smutsig och eländig plats där knappt någon hade tillräckligt att äta och där hundratals och tusentals fattiga människor inte hade några stövlar på fötterna och inte ens ett tak att sova under. Barn som inte är äldre än du måste arbeta tolv timmar om dagen för grymma herrar, som piskade dem med piskor om de arbetade för långsamt och inte gav dem mat på något annat än gamla brödskorpor och vatten. Men mitt i all denna förfärliga fattigdom fanns det bara några få stora, vackra hus som beboddes av rika män som hade så många som trettio tjänare som skötte om dem. Dessa rika män kallades kapitalister. De var feta, fula män som

elaka ansikten, som den på bilden på motsatta sidan. Man kan se att han är klädd i en lång svart rock, som kallades frock coat, och en besynnerlig, glänsande hatt formad som ett spisirör, som kallades cylinderhatt. Detta var kapitalisternas uniform, och ingen annan fick bära den. Kapitalisterna ägde allt i världen, och alla andra var deras slavar. De ägde all mark, alla hus, alla fabriker och alla pengar. Om någon inte lydde dem kunde de kasta honom i fängelse, eller så kunde de ta ifrån honom hans jobb och svälta honom till döds. När en vanlig människa talade med en kapitalist var han tvungen att krypa och buga för honom, ta av sig kepsen och tilltala honom som “Sir”. Den främste av alla kapitalister hette kungen, och ...

Men resten av katalogen kände han. Det skulle nämnas biskoparna i sina gräsmattor, domarna i sina hermelindräkter, skampålen, stupstocken, löpbandet, katten med nio svansar, borgmästarens bankett och seden att kyssa påvens tå. Det fanns också något som kallades jus primae noctis, som förmodligen inte skulle nämnas i en lärobok för barn. Det var den lag enligt vilken varje kapitalist hade rätt att ligga med vilken kvinna som helst som arbetade i en av hans fabriker.

Hur kunde du veta hur mycket av det som var lögn? Det kan vara sant att genomsnittsmänniskan hade det bättre nu än hon hade det före revolutionen. Det enda beviset på motsatsen var den stumma protesten i ryggmärgen, den instinktiva känslan av att de förhållanden du levde under var outhärdliga och att de någon annan gång måste ha varit annorlunda. Det slog honom att det verkligt karakteristiska i det moderna livet inte var dess grymhet och osäkerhet, utan helt enkelt dess nakenhet, dess sjaskighet,

dess håglöshet. Livet, om man såg sig omkring, hade ingen likhet inte bara med de lögn som strömmade ut från TV-skärmarna, utan ens med de ideal som partiet försökte uppnå. Stora delar av den, till och med för en partimedlem, var neutrala och opolitiska, en fråga om att slita sig igenom trista jobb, kämpa för en plats på tunnelbanan, stoppa en sliten strumpa, tugga en sockertablett, spara en cigarettfimp. Det ideal som partiet satte upp var något enormt, fruktansvärt och glittrande – en värld av stål och betong, av monstruösa maskiner och skräckinjagande vapen – en nation av krigare och fanatiker, som marscherade fram i fullkomlig enighet, alla tänkte samma tankar och skrek samma paroller, ständigt arbetade, kämpade, triumferade, förföljde – trehundra miljoner människor alla med samma ansikte. Verkligheten var förfallna, sjaskiga städer, där undernärda människor hasade fram och tillbaka i läckande skor, i hoplappade 1800-talshus som alltid luktade kål och dåliga toaletter. Han tyckte sig se en vision av London, en vidsträckt och förfallen stad med en miljon sop-tunnor, och blandat med den fanns en bild av Mrs Parsons, en kvinna med fårat ansikte och stripigt hår, som hjälplöst pillade med ett igensatt avloppsrör.

Han böjde sig ner och kliade sig på vristen igen. Dag och natt slog TV-skärmarna hål i öronen med statistik som bevisade att människor i dag hade mer mat, mer kläder, bättre hus, bättre fritidsaktiviteter – att de levde längre, arbetade kortare arbetstid, var större, friskare, starkare, lyckligare, intelligentare och bättre utbildade än människorna för femtio år sedan. Inte ett ord av den kunde någonsin bevisas eller motbevisas. Partiet hävdade till exempel att fyrtio procent av de vuxna proletärerna i dag var läs- och skrivkunniga; Före revolutionen, sades det, hade siffran bara varit femton procent. Partiet påstod att spädbarnsdödligheten nu bara var 160 promille, medan den före revolutionen hade varit trehundra – och så fortsatte det. Det var som en enda ekvation med två okända. Det kan mycket väl vara så att bokstavligen varje ord i historieböckerna, även det som man accepterade utan att ifrågasätta, var ren fantasi.

HUMOR FÖR ETT-HUNDRA ÅR SEDAN

KANARIEFÅGELFRÖ

Frun till husan: — Märkte Karin att herrn sjöng då han gick till kontoret?
Hemhjälparen till frun: — Nå, i misstag så att jag kom att koka gröten av kanariefågel frö.

I RÄTTEN

Försvarsadvokaten: — Det bästa beviset för att branden kom alldeles överraskande för den anklagade är att han dagen före eldsvådan beställt hem 4 korgar pilsner.

Domaren: — Fyra korgar! Är den anklagade alkoholist?

Den anklagade: — Ne-nej, men ja' tänkte att brandkåristerna kanske sku' bli törstiga.

VÄRDEFULLHET

— Ack ja, det är ofta så, sade den beklagande släktingen, att vi först efter en kär anförvants bortgång märker hur värdefull han varit för oss! — Ja, det stämmer, svarade änkan. Jag har heller inte tidigare anat att min man var så högt försäkrad.

ENFALDIG

En dam ansatte ivrigt Tegnér med begäran att han skulle säga något kvickt, tills han slutligen blev förargad.

— Nåväl, sade han slutligen, Gud, världen och Ni äro trefaldiga, vad äro då världen och Ni tillsammans?

— Tvåfaldiga, sade damen.

Och vad är då Ni?

— Enfaldig, sade damen.

— Det stämmer, sade Tegnér.

LÄTTJA

En lärpojke blev av sin mästare hårt agad för lättja. Gråtande utbrast pojken: — jag önskar att jag vore död!

— Ja det tror jag nog skulle smaka dig, din lättling, sade mästaren, att ligga och dra' dig i en bekväm likkista!

NOAKS ARK

Djuren i Noaks ark skulle gå och lägga sig. Men de kunde inte sova, ty i en timmes tid ljöd ett mystiskt entonigt knapprande från en knut. Till slut hov elefanten upp sin röst och sade strängt: — Vem är det som stör oss, så att vi inte får sova?

Från ett hörn hördes tusenfotingens späda olyckliga stämma: — Det är bara jag, som tar av mig mina kängor.

PUTTE VILL HA MEDICIN AV MORMOR

MODERN: „Men, Putte dä, varför vill du bara ha medicin av mormor och inte utav mig?“

PUTTE: „Jo, vet du, mamma, mormors hand skakar så!“

NYHETER

A; „Ni lär ha skrivit i er tidning, att jag är en falskspelare och bedragare!

B: .Omöjligt! Min tidning innehåller bara nyheter!

FÖDD TILL DANSARE

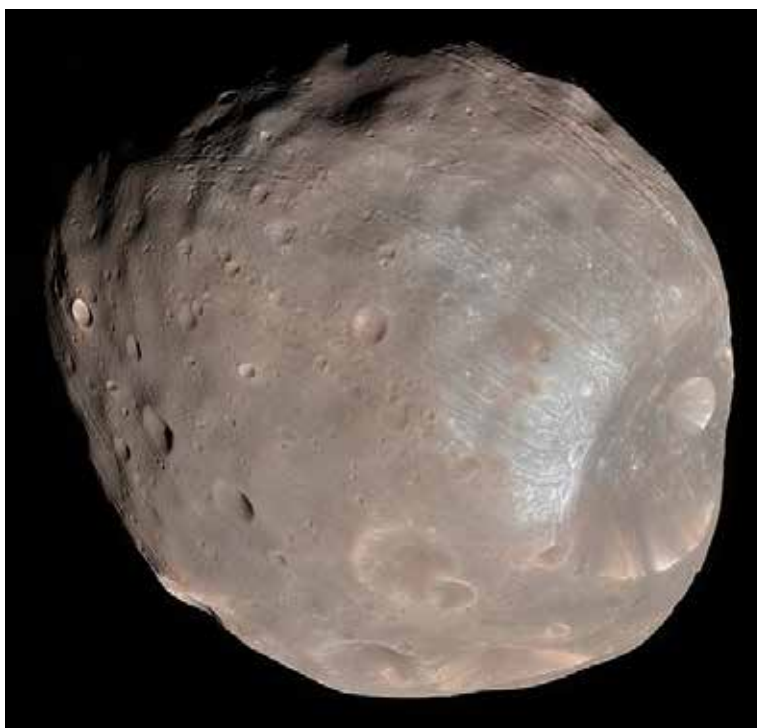
„Tror ni inte, kapten, till att dansa måste man vara född?“

„Säkert . . . Jag har aldrig sett någon ofödd dansa.“

JU MER MAN FÅR, DESTU MER VILL MAN HA

„Det är ganska egendomligt, ju mer man får, dess mer vill man ha!“ „Hör'u säj mej en sak! Har'u fått tvillingar nå'n gång?“

Astronomic picture of the week:

Phobos

Color image of Phobos, the moon of Mars, imaged by the Mars Reconnaissance Orbiter on 23 March 2008.

The illuminated part of Phobos seen in the images is about 21 kilometers (13 miles) across. The most prominent feature in the images is the large crater Stickney in the lower right. With a diameter of 9 kilometers (5.6 miles), it is the largest feature on Phobos.

Credit: NASA / JPL-Caltech / University of Arizona
Public domain

BLOGGSKRIBENTER

Skriv i Wasa Dagblad – Vi söker blogg-författare!

Älskar du att dela med dig av dina tankar, erfarenheter eller kunskaper? Wasa Dagblad söker nu engagerade blogg-skribenter som vill skriva intressanta och inspirerande texter för våra läsare.

Oavsett om du gillar att skriva om lokala nyheter, kultur, livsstil, företagande eller personliga reflektioner – din röst är välkommen hos oss!

Att skriva för *Wasa Dagblad* är ett utmärkt sätt att nå en bredare publik, knyta kontakter och utveckla din kreativitet. Ingen tidigare erfarenhet krävs – allt du behöver är idéer och entusiasm! Vi uppskattar olika perspektiv och nya röster som speglar vår gemenskap.

Intresserad? Skicka din blogg-idé eller ett kort prov till oss, så publicerar vi gärna dina texter. Var med och gör *Wasa Dagblad* till en plats för meningsfulla diskussioner och engagerande berättelser!

Kontakta oss på wasadagblad@gmail.com för mer info. Vi ser fram emot att höra av dig!

WASA DAGBLAD

En modern tidning med en layout med drag av 1870-talets press. På den tiden hade tidningar bara 4-8 sidor. Mycket text, men inga bilder alls, så det är mycket att läsa på några sidor.

Tidningen innehåller citat från gamla dagstidningar hämtade från Riksarkivet (digi.kansalliskirjasto.fi). GPT3, Gemini, Aria och Monica gör en del av det rutinmässiga redigeringsarbetet, t.ex. översättning, korrekturläsning och skrivande av korta notiser. Alla texter har granskats av journalister och redaktionen ansvarar för texternas innehåll.

Wasa Dagblad är en publikation av dagstidningstyp som än så länge utkommer på söndagsmorgnar. Men vårt mål är att den ska komma ut varje morgon i framtiden.

Tidningen finns tillgänglig gratis på nätet.

Läsarnas texter är välkomna! Tidningen är lokalt ägd och kommer att fortsätta att vara det.

Chefredaktör är Hans Björknäs. Redaktion: Wasa Dagblad, Skolhusgatan 37 B 7, 65100 Vasala, tel. +358-40-5462455.

Redaktionen i Helsingfors: Wasa Dagblad, Andra linjen 9 B 36, 00530 Helsingfors. Telefon +358-40-5462455. Annonser kan sändas via e-post i jpg-format, ta gärna kontakt med redaktionen.

E-post: wasadagblad@gmail.com

FRÅN LÄSARNA

Vi tar väldigt gärna emot inlägg från våra läsare. Kommentarer, historier, minnen, debatt, nyheter från hemorten. Sannolikt kommer detta att vara den viktigaste delen i denna vår tidning.

Men utrymmet är ju begränsat, så skriv gärna rätt så kort! Så sänd gärna inlägg till: wasadagblad@gmail.com

ANNONSERA I

WD

Det kan ha ett visst PR-värde att vara bland de första som annonserar i denna historiska och hypermoderna dagstidning.

Sänd annonser till wasadagblad@gmail.com som jpg, tiff eller png.

WASA DAGBLAD
wasadagblad@gmail.com

HOROSKOP FÖR MAJ 2026

Maj-horoskop – Stjärnorna snackar strunt (och lite san-ning)

Väduren (21/3–19/4)

Maj börjar med energi! Tyvärr glömde du var du la den. Leta bakom soffan eller i kylskåpet. Kärleken knacker på – öppna dörren, men kolla genom tithålet först.

Oxen (20/4–20/5)

Grattis, det är din månad! Belöna dig själv med tårta, presenter och kanske ett extra glas bubbel. Ekonomin ser stabil ut – tills du går förbi en loppis.

Tvillingarna (21/5–20/6)

Du har svar på allt, men ingen har ställt frågan än. Var försiktig med ordlekar – alla uppskattar inte att kallas för "morgontrött zombie med kaffeproblem".

Kräftan (21/6–22/7)

Du känner dig känslösam. Det är okej. Särskilt när du råkar se en gullig hund i regn. Karriären rör sig framåt – långsamt, som en snigel på semester.

Lejonet (23/7–22/8)

Maj är din catwalk! Men kom ihåg: alla trottoarer är inte scen. Kärlek blomstrar – lika så ogräset på balkongen. Välj vilken du vattnar.

Jungfrun (23/8–22/9)

Du planerar allt in i minsta detalj. Maj säger: "Lycka till!" Stjärnorna råder dig att släppa kontrollen – eller åtminstone att prova spontan taco-tisdag.

Vågen (23/9–22/10)

Du väger för och emot. I maj kan du fastna i en beslut-sloop – särskilt vid glassdisken. Kärleken är nära, men kanske gömmer sig bakom en bokhylla.

Skorpionen (23/10–21/11)

Du drar till dig hemligheter och drama. Perfekt – maj bjuder på både cliffhangers och oväntade gäster. Tips: ha alltid extra kaffe hemma.

Skytten (22/11–21/12)

Reslusten spritter! Även om det bara blir till mataffären. Maj vill att du provar något nytt – kanske salsa. Eller bara stark säs.

Stenbocken (22/12–19/1)

Du jobbar hårt. Maj viskar: "Chilla lite." En picknick i parken kan ge dig fler insikter än tre PowerPoint-presentationer.

Vattumannen (20/1–18/2)

Du är före din tid. Maj är fortfarande i pyjamas. Möt kompromissen – kanske shorts med kavaj? Innovation väntar – bara du hittar din laddsladd.

Fiskarna (19/2–20/3)

Du drömmer dig bort. Maj erbjuder regn, solsen och plötsliga existentiella frågor i kön till posten. Följ intuitionen – men kolla väderprognosen också.

□ Stjärnorna viskar – men du gör som du vill ändå! □

